

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра обліку та аудиту

Допущено до захисту
Завідувач кафедри

« ___ » _____ 20__ р.

**ВИПУСКНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня бакалавра**

зі спеціальності облік та аудит

за темою:

«Облік, контроль та аналіз виробничих запасів
(на прикладі ПАТ «Північтранс»)»

Виконавець

Студентка обліково-економічного
факультету

Агазарян Л.Г.

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник

К.е.н., доцент

_____

(науковий ступінь, вчене звання)

Волкова Н.А.

_____

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Одеса 2018

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ	6
1.1. Сутність та поняття категорії виробничі запаси.....	6
1.2. Класифікація виробничих запасів.....	10
1.3. Нормативно-правове забезпечення обліку виробничих запасів..	14
РОЗДІЛ 2. ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ ПИТАННЯ ОБЛІКУ ТА КОНТРОЛЮ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ	19
2.1. Облік надходження виробничих запасів на підприємстві.....	19
2.2. Порядок списання виробничих запасів в обліку.....	36
2.3. Відображення в обліку оцінки виробничих запасів.....	40
2.4. Організація контролю виробничих запасів на підприємстві.....	43
РОЗДІЛ 3. АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ	49
3.1. Аналіз динаміки, складу та структури оборотних засобів.....	49
3.2. Аналіз ефективності використання виробничих запасів.....	56
3.3. Аналіз фінансової стійкості підприємства.....	60
ВИСНОВКИ	68
Список використаних джерел	74
Додатки	81

ВСТУП

Актуальність теми полягає у тому, що обов'язковою умовою існування виробництва є забезпечення його предметами праці, матеріалами, сировиною, паливом та іншими запасами, за допомогою яких здійснюється виробництво, тому правильне та систематичне ведення їх обліку і контролю, аналіз рівня та динаміки має дуже важливе значення. Ефективність господарської діяльності підприємств істотно залежить від оцінки та оптимального застосування виробничих запасів.

Дослідження діючої методики обліку виробничих запасів на автотранспортних підприємствах свідчить про те, що вона не відповідає сучасним вимогам господарювання. Використання зарубіжних методик потребує їх пристосування до специфіки організації виробництва на вітчизняних підприємствах. До основних стримуючих чинників належать такі: використання застарілих галузевих нормативно-правових актів з обліку та контролю виробничих запасів; невідповідність вимогам нормативно-правовій базі відображення в обліку виробничих запасів; відсутність належного нормування використання виробничих запасів за цільовим призначенням, що в свою чергу, лімітує контрольні функції обліку. Крім того, потребують доопрацювання та удосконалення діючі форми документації з обліку виробничих запасів, зокрема їх переміщення у процесі виробництва, також існує проблема низької автоматизації обробки облікових даних. Дослідження даного питання дозволяє констатувати про його значну актуальність.

В різний час окремі проблеми обліку, контролю та аналізу виробничих запасів в своїх працях розглядали такі вчені: Борисов А. Б., Бутинець Ф. Ф., Волкова Н. А., Даснічева В. А., Ковальова В. В., Коляда А. Л., Кружкова Р. В., Оглобін А. А., Подвальна Н. Е., Садовська І. Б., Сиротенко Н. А., Слободяник Ю. Б., Швець І. Б., Штейнман М. Я. та багато інших вітчизняних і зарубіжних економістів.

Світова практика доводить те, що через збільшення потреби в ефективному управлінні підприємством з'являється потреба в обліку отриманих вигід – сировинних ресурсів і його перетворення в єдину систему бухгалтерського обліку на підприємстві у відповідності до вимог Закону України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність на Україні» та національними стандартами обліку. Таким чином, питанням обліку, контролю та аналізу виробничих запасів повинна приділятися значна увага.

Вищевказані обставини потребують подальшого дослідження особливостей обліку, контролю та аналізу виробничих запасів і на даній основі, внесення пропозицій щодо вдосконалення системи обліку, контролю та аналізу господарської діяльності підприємства. Крім цього, потрібна також подальша розробка наукових питань, пов'язаних з дослідження суті поняття «виробничі запаси», їх ролі в інформаційному забезпеченні управління підприємством.

Метою дослідження є розгляд теоретичних та практичних питань з обліку, контролю та аналізу виробничих запасів підприємства, а також напрямів їх удосконалення.

Виходячи з поставленої мети, можна сформулювати **завдання роботи**:

- вивчити теоретичні аспекти обліку виробничих запасів;
- проаналізувати особливості синтетичного і аналітичного обліку виробничих запасів;
- вивчити методику аналізу забезпеченості та ефективності використання виробничих запасів;
- дослідити узагальнюючі показники діяльності підприємства, коефіцієнт співвідношень темпів росту обсягів наданих послуг і матеріальних витрат у собівартості послуг;
- обґрунтувати напрямки удосконалення ефективності використання виробничих запасів і розкриття інформації щодо перспектив діяльності підприємства в сучасних ринкових умовах господарювання;
- охарактеризувати організацію інвентаризації і ведення бухгалтерського обліку виробничих запасів в теоретичному та практичному аспектах;

– розробити рекомендації та пропозиції на підставі узагальнених даних дослідження щодо вдосконалення системи обліку, контролю та аналізу виробничих запасів.

Об’єктом дослідження є процес обліку, контролю та аналізу виробничих запасів у ПАТ «Північтранс», який займається пасажирськими перевезеннями.

Предмет дослідження – сукупність теоретичних, методичних та практичних аспектів операцій з обліку, контролю та аналізу виробничих запасів у ПАТ «Північтранс».

Методами дослідження є порівняння при розгляді поняття виробничих запасів, деталізація та табличне відображення даних, яке застосовується при розгляді субрахунків аналітичного обліку виробничих запасів, що використовуються в обліковому процесі підприємства; синтез, аналіз, абстрагування використано з метою визначення стану та шляхів удосконалення обліку виробничих запасів на підприємстві; метод класифікації – для систематизації ознак виробничих запасів.

Інформаційна база дослідження. У процесі дослідження були використані законодавчі і нормативні акти, що регламентують бухгалтерський облік, методичний та інструктивний матеріал з формування і аналізу інформаційних джерел про первинну документацію та облікові регістри виробничих запасів, праці вітчизняних і зарубіжних вчених-економістів з теорії і практики бухгалтерського обліку, звітність підприємства та приклади планової калькуляції виробничих запасів.

Публікації та апробація результатів дослідження.

Результати наукових досліджень обговорювалися на таких науково-практичних конференціях: «Напрямки розвитку обліку, контролю та економічного аналізу в умовах глобалізації. Матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції. Ч. 2. (Одеса, 2017)»; «Збірник науково-практичних статей. Частина II секція: Організація та методика економічного аналізу; Одеський національний економічний університет. Обліково-економічний факультет (кафедра економічного аналізу) (Одеса, 2018)».

ВИСНОВКИ

За результатами дослідження нами були зроблені наступні висновки. Діалектика вивчення категорії запаси показала, що за довгий проміжок часу значення даного терміну видозмінювалося. Згідно з П(С)БО 9: «Запаси – активи, які утримуються для подальшого продажу (розподілу, передачі) за умов звичайної господарської діяльності, перебувають у процесі виробництва з метою подальшого продажу продукту виробництва, а також утримуються для споживання під час виробництва продукції, виконання робіт та надання послуг, а також управління підприємством/установою». На наш погляд, більш відповідним сучасним вимогам є наступне визначення поняття виробничих запасів: виробничі запаси – це сукупність предметів праці, які знаходяться на підприємстві у вигляді складських запасів основних та допоміжних матеріалів, а також палива, запасних частин, зворотних відходів, тари та інших матеріалів, які призначені для використання як у виробничому процесі так і для будь-яких інших потреб підприємства за умови їх повного споживання у одному операційному циклі.

Облік запасів, виробничих запасів на підприємстві ПАТ «Північтранс» здійснюється на основі Закону України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність», П(С)БО 9 «Запаси», Інструкція про застосування «Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств та організацій», Інструкція про порядок приймання, транспортування, зберігання, відпуску та обліку нафти і нафтопродуктів на підприємствах і організаціях України, МСБО 2 «Запаси», Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань.

У ПАТ «Північтранс» паливо-мастильні матеріали придбаються за безготівковим розрахунком за талонами. При заправленні за талонами ПАТ «Північтранс» спочатку закупає певну кількість талонів АЗС «Sun Oil», а потім ці талони видає водіям і вони одержують на АЗС раніше оплачений вид палива. Характерною рисою талонів на пальне є обмеження їх дії певним

строком, наприклад, до кінця поточного року (кварталу, місяця). У такому випадку в договорі варто передбачити, що невикористані в обумовлений строк талони будуть обмінювати (за ціною на дату їх придбання) або на гроші, або на нові талони. В обліку талони на паливно-мастильні матеріали відображають тільки за аналітикою. Операція списання пального на роботу автобусів ПАТ «Північтранс» відображається в обліку за кредитом субрахунка 203 і дебетом субрахунка 231 «Автобусні перевезення» і за методом ФІФО.

Придбані запасні частини відображаються у складі запасів за первісною вартістю на субрахунку 20721 «Шини на складі». При встановленні на автомобіль відображаються на субрахунку 20722 «Шини в обороті»; при встановленні нової шини стара може бути використана потім, її оприбутковують на субрахунку 20721 «Шини на складі». При встановленні на інший автомобіль запчастина знову відображається на субрахунку 20722 «Шини в обороті». Поки запаси можуть бути використані, їх обліковують на балансі; запчастина, яку замінили під час ремонту, вже не придатна для експлуатації, – відображається у складі витратного рахунка (91, 92, 93).

Згідно вивчення питань обліку виробничих запасів нами були виявлено наступне:

- порушення норм і лімітів відпуску;
- нераціональне витрачання матеріалів на виробництві;
- несвоєчасність оприбуткування запчастин (несвоєчасне оприбуткування палива та розбіжності між даними первинного обліку і відображеними в обліку);
- помилку у невірному визначенні кореспондуючого рахунку (в Журналі-ордері невірно визначено кореспондуючий рахунок (Кт92 замість Кт912);
- завищення собівартості придбаних матеріалів (до вартості запчастин були включені витрати, які не повинні включатися за обліковою політикою);
- невідповідність положень наказу про облікову політику фактично існуючій в практичній діяльності підприємства.

Головним структурним підрозділом, який займається внутрішнім контролем у ПАТ «Північтранс» є ревізійна комісія. Хоча кожний структурний

підрозділ у тій чи іншій мірі, бере участь у проведенні внутрішнього контролю. Під час проведення інвентаризації виробничих запасів та виведення її результатів у ПАТ «Північтранс» керуються Положення №879 та Інструкції №281. На паливо, яке на дату проведення інвентаризації перебуває на складі АЗС «Sun Oil» (на відповідальному зберіганні) оформлюється Акт інвентаризації нафтопродуктів (нафти), які перебувають на відповідальному зберіганні. У подальшому копію такого Акту інвентаризації й довідку про результати інвентаризації надсилають власникові цінностей.

Під час проведення внутрішнього контролю виробничих запасів у ПАТ «Північтранс» були виявлені наступні порушення:

- на складах підприємства, де зберігаються запасні частини не належним чином організована охорона;
- не укладені договори про матеріальну відповідальність з комірниками;
- неправильно проводиться списання виробничих запасів (виходячи з облікової політики списання повинно відбуватися за методом ціни продажу, а на практиці відбувається за методом ФІФО);
- порушення порядку проведення інвентаризації (розбіжності між даними обліку та після проведення вибіркової інвентаризації);
- відсутні документи, які б підтверджували знаходження виробничих запасів (палива) на відповідальному зберіганні на складі АЗС «Sun Oil».

Облік операцій пов'язаних з виробничими запасами на підприємстві ПАТ «Північтранс» автоматизований із застосуванням комп'ютерної бухгалтерської програми 1С: Бухгалтерія 7.7. Ця версія 1С повністю задовольняє потреби ПАТ «Північтранс», згідно з їх специфікою та обсягами запасів.

Аналіз ефективності використання виробничих запасів за 2016-2017 рр. у ПАТ «Північтранс» показав, що тривалість обороту усіх складових зменшилася, Таким чином, за рахунок збільшення швидкості оборотності виробничих запасів на 3 дні управлінський персонал підприємства додатково вивільнив з обороту 1,3 млн. грн.

Проаналізувавши фінансову стійкість підприємства виявили, що воно знаходиться у кризовому стані. Про це свідчить недостатність покриття запасів власними обіговими коштами (їх дефіцит становив 166 млн. грн), довгостроковими зобов'язаннями та короткостроковими кредитами. Також ми бачимо, що стан підприємства й надалі погіршується, виходячи з істотного зростання нестачі коштів на 1 грн запасів від 0,70 грн до 5 грн у звітному році, та погіршення запасу фінансової стійкості у днях.

Зроблені нами висновки за результатами дослідження виробничих запасів дозволили нам зробити наступні рекомендації:

- більш доцільним є ведення розвинутої структури аналітичних рахунків до субрахунку 203 «Паливо» у системі управлінського обліку;

- списувати паливо з вирахуванням нормативних витрат пального для більшої економії виробничих запасів;

- звернути увагу на якість і періодичність проведення інвентаризацій, контрольних і вибіркових перевірок, які займають не останнє місце в цілості матеріалів;

- уважно слідкувати за вибуттям запасів і методами оцінки вибуття;

- на відмінну від талонів, які використовуються у ПАТ «Північтранс», паливні картки дозволяють всі відомості про здійснення фінансових операцій автоматично нагромаджувати в єдиній звітності, яка надається керівництву та бухгалтерській службі підприємства;

- врегулювати витрачання запасів на виробництві, обґрунтовувати перевитрати, а у випадках крадіжки запасів – шукати винних осіб;

- правильно включати витрати до собівартості, не допускати завищення собівартості виробничих запасів;

- на складах встановити камери спостереження, для запобігання крадіжок виробничих запасів;

- укласти договір про матеріальну відповідальність з комірником;

- узгодити фактичне списання виробничих запасів з обліковою політикою;

– скласти усі необхідні документи, які б підтверджували знаходження палива на відповідальному зберіганні на складі АЗС «Sun Oil».

Для покращення ефективності використання виробничих запасів та виходу з фази спаду підприємству рекомендовано:

1) знизити темпи росту сукупних витрат, за рахунок зменшення:

– собівартості наданих послуг (використовувати в якості автомобільного палива зріджений газ замість бензину, при виборі транспорту по потужності слід враховувати: чим потужніший транспортний засіб, тим менше витрат на одиницю ваги; витрати палива для автомобілів знижуються за рахунок поліпшення технічного стану рухомого складу, правильного регулювання агрегатів та приладів);

– адміністративних витрат, витрат на збут (водіїв, які очікують наступне замовлення на території підприємства направляти на технічне обслуговування та ремонт автомобілів), інших операційних витрат, фінансових витрат (підвищення загальної продуктивності праці шляхом впровадження нової техніки і технології за змістом рухомого складу, стимулювання і правильної організації праці всього обслуговуючого персоналу, скорочення питомої витрати електроенергії та пального), що призведе до переважання темпів росту сукупного доходу над темпами росту сукупних витрат;

2) підвищити забезпеченість запасів власними оборотними коштами, за рахунок зменшення непокритих збитків підприємства:

– не допускати моральний знос запасів (запасних частини та шин) та вчасно їх використовувати в процесі надання послуг, за рахунок цього можливо зменшити втрати від знецінення запасів;

– зменшити ризик виникнення безнадійних боргів за рахунок зниження дебіторської заборгованості (надання знижок або надбавок для різних груп покупців послуг з точки зору дотримання ними платіжної дисципліни; вибір умов надання послуг, що забезпечують гарантоване надходження грошей; виключення з числа партнерів підприємства з високим ступенем ризику; відстеження простроченої дебіторської заборгованості по відділах з допомогою

складання щотижневого звіту в програмі 1с підприємство, що дозволить аналізувати, контролювати прострочену дебіторську заборгованість і порівнювати її значення з минулими показниками);

3) знизити трудомісткість наданих послуг за рахунок рівномірного навантаження окремих постів та устаткування, проведення перерозподілу обсягу робіт між робітниками, які обслуговують дану зону, що забезпечить одночасність виконання операцій та зменшить втрати часу простоїв автомобілів, які пов'язані з чеканням і переїздами з одного посту на другий.

Отже, підприємству потрібно не допускати, в першу чергу, отримання збитку від основної операційної діяльності. Задля цього необхідно посилити контроль за показниками матеріаломісткості та оплатомісткості, які в свою чергу можуть призвести до зростання собівартості, також необхідно слідкувати за адміністративними витратами та витратами на збут. Дохід від реалізації послуг є основним джерелом доходів ПАТ «Північтранс», тому фінансова служба зобов'язана забезпечити рівномірне і повне надходження її від клієнтів. Це потребує встановлення фінансового контролю за ритмічністю надання послуг, дотриманням графіка відправлення автобусів.

Впровадження в практичну діяльність ПАТ «Північтранс» вищезазначених заходів дозволить йому підвищити рівень ефективності використання виробничих запасів та в цілому покращити стан підприємства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Агазарян Л. Г. Аналіз ефективності використання виробничих запасів на підприємстві: збірник науково-практичних статей. Частина II. / Л.Г. Агазарян. – Одеса: ОНЕУ. – 2018. – С. 7-11.
2. Агазарян Л. Г. Анализ эффективности использования трудовых ресурсов и оплаты труда на предприятии / Напрямки розвитку обліку, контролю та економічного аналізу в умовах глобалізації. Матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції. Ч. 2. // Л.Г. Агазарян. – Одеса: ОНЕУ, 2017. – С. 50-52.
3. Багрій К. Л. Внутрішньогосподарський аналіз і контроль матеріальних запасів підприємств: методика і організація: автореф. дис. канд. екон. наук : 08.00.09 / К. Л. Багрій. – Київ. нац. торг.-екон. ун-т. – К., 2011. – 22 с.
4. Базилюк А. В. Бухгалтерський і податковий облік автотранспорту та перевезень: навч. посіб. / А.В. Базилюк, О.І. Малишкін. – К. : Центр учбової літератури, 2011. – 256 с.
5. Басенко О. В. Облік і аудит запасів та аналіз ефективності їх використання: автореф. дис. канд. екон. наук: 08.00.09 / О.В. Басенко. – Держ. вищ. навч. закл. «Київ. нац. екон. ун-т ім. В.Гетьмана». – К., 2015. – С. 20.
6. Білова Н., Бобро А. Справжній бух облік. – 3-тє вид., перероб. і доп. – Х. : Фактор, 2008. – 1264 с.
7. Бойко Б. Бизнес: словник-довідник / Б. Бойко та ін. – К. : Україна, 1995. – 157 с.
8. Борисов А. и др. Большой экономический словарь. – М. : Книжный мир, 2004. – 895 с.
9. Бутинець Ф. Ф. Бухгалтерський управлінський облік: навч. посіб. для студентів спец. «Облік і аудит». / Ф.Ф. Бутинець, Л.В. Чижевська, Н.В. Герасимчук. – Житомир: ЖІТІ, 2005. – 448 с.
10. Бутинець Ф. Ф. Бухгалтерський фінансовий облік: підручник для студентів спеціальності «Облік і аудит» вищих навчальних закладів / Ф.Ф. Бутинець – [8-те вид., перероб. і доп.]. – Житомир: ПП «Рута», 2014.– 912 с.

11. Власюк Г. В. Проблеми організації бухгалтерського обліку та шляхи їх вирішення / Г.В. Власюк // Держава та регіони. – 2009. – № 6. – С. 40-44.

12. Волкова Н. А. Економічний аналіз: навч. посіб./ Н.А. Волкова, Р.М. Волчек, А.Н. Гайдаенко та ін. – Одеса: ОНЕУ, ротапринт. – 2015. – 312 с.

13. Волкова Н. А. Організація та методика економічного аналізу: навч. посіб. / Н.А. Волкова, Н. Е. Подвальна – Одеса: ОНЕУ, ротапринт. – 2012. – 267 с.

14. Волчек Р. М. Аналитическое обеспечение принятия управленческих решений: навч. посіб. для бакалаврів, магістрів та спеціалістів усіх напрямів підготовки / Р.М. Волчек, А.Л. Коляда, А.В. Коверда. – Одесса, ОНЭУ. – 2016 – 105 с.

15. Драч С. В. Економічний аналіз виробничих запасів підприємств (на прикладі м'ясокомбінатів України): автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.06.04 – бухгалтерський облік, аналіз та аудит / С.В. Драч. – Тернопіль, 2011. – 19 с.

16. Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність» від 16.07.99 р. №996-XIV [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T990996.html

17. Іванієнко В. В. Фінансовий аналіз: навч. посіб. / В.В. Іванієнко – 2-е вид. – Х. : ИД «ИНЖЕК», 2013. – 176 с.

18. Інструкція про застосування «Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств та організацій», затверджена наказом МФУ від 30.11.1999 р. №291 [Електронний ресурс] / Міністерство фінансів. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>

19. Інструкція про порядок приймання, транспортування, зберігання, відпуску та обліку нафти і нафтопродуктів на підприємствах і організаціях України: від 20.05.2008 р. №281/171/578/155 [Електронний ресурс] / Міністерства палива та енергетики України, Міністерства транспорту та зв'язку України. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link-1/RE15496.html

20. Калашян К. В. Облік автошин: від А до Я Дебет-кредит – питання та відповіді. – 2017 / [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://consulting.dtkr.ua/accounting/individual-transactions/7393>

21. Ковалев В. В. Введение в финансовый менеджмент. – М.: Финансы и статистика, 2004. – 768 с.

22. Колеснік Т. С. Особливості формування фінансової стратегії підприємства роздрібної торгівлі на різних стадіях його життєвого циклу / Т. С. Колеснік. // БІЗНЕСІНФОРМ. – 2013. – №7. – С. 225–230.

23. Коляда А. Л. Особливості функціонування підприємства на різних фазах життєвого циклу / А.Л. Коляда // Перспективи розвитку обліку, контролю та аналізу в контексті євроінтеграції: матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, 26 травня 2016 р.) – Херсон: Грінь Д.С., 2016. – С. 345-346.

24. Крамар І. Етапи розвитку та особливості життєвого циклу малих підприємств / І. Крамар, Н. Мариненко // Соціально-економічні проблеми і держава. – 2011. – Вип. 1 (4). / [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://sepd.tntu.edu.ua>

25. Кружкова Р. В. Организация, планирование и управление производством на предприятиях пищевой промышленности / Кружкова Р. В., Даеничева В. А., Елагина С. С. : 5-е изд., перераб. и доп. – М.: Агропромиздат, 1985. – 495 с.

26. Максимова В. Ф. Особливості обліку в інших галузях: Розділ «Облік діяльності автотранспортних підприємств»: навчально-практичний посібник / В.Ф. Максимова. – Одеса: ОДЕУ ротапринт, 2010 р. – 170 с.

27. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 2 «Запаси»: від 01.01.2012 р. [Електронний ресурс] / Рада з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку. – Режим доступу: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/929_021?lang=uk

28. Мурашко О. В. Суть матеріальних запасів, їх класифікація та визначення у бухгалтерському обліку / О. В. Мурашко // Вісник Житомирського

державного технологічного університету (Серія «Економічні науки»). – 2015. – №3(33). – С. 134-139.

29. Наказ про затвердження експлуатаційних норм середнього ресурсу пневматичних шин колісних транспортних засобів і спеціальних машин, виконаних на колісних шасі: від 20.05.2006 р. №488 [Електронний ресурс] / Міністерство транспорту та зв'язку України. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/RE12586.html

30. Наказ про затвердження типових форм первинних облікових документів з обліку малоцінних та швидкозношуваних предметів: від 22.05.1996 р. №145 [Електронний ресурс] / Міністерство статистики України. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/FIN330.html

31. Наказ про затвердження типових форм первинних облікових документів з обліку сировини та матеріалів: від 21.06.1996 р. №193 [Електронний ресурс] / Міністерство статистики України. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/rada/show/v0193202-96/conv>

32. Оглобин А. А. Планирование и контроль запасов материальных ресурсов предприятий в условиях новой экономической реформы: Дис. канд. эк. наук: 08.00.21. – Свердловск, 1989. – 243 с.

33. Організація аналітичного і синтетичного обліку наявності та використання виробничих запасів [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://m.vuzlit.ru/620335/organizatsiya_analitichnogo_sintetichnogo_obliku_nayavnosti_vikoristannya_virobnichih_zapasiv

34. Офіційний сайт ПАТ «Північтранс» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.severtrans.org.ua/ua>

35. Податковий кодекс України: від 02.12.2010 р. №2755-VI [Електронний ресурс] / Верховна рада України. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T102755.html

36. Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань: від 02.09.2014 р. №879 [Електронний ресурс] / Міністерство фінансів України. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14>

37. Положення про інвентаризацію майна державних підприємств, що приватизуються (корпоратизуються), а також майна державних підприємств та організацій, яке передається в оренду (повертається після закінчення строку дії договору оренди або його розірвання): від 02.03.1993 р. №158 [Електронний ресурс] / Міністерство фінансів України. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show-/158-93-%D0%BF>

38. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: від 31.03.1999 р. №87 [Електронний ресурс] / Міністерство фінансів України. – Режим доступу: http://www.accounting-ukraine.kiev.ua/standarti/standart_buhgalterskogo_ucheta_1_obshie_trebovaniya_k_finansovoy_otchetnosti.pdf

39. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси»: від 20.10.1999 р. №246. [Електронний ресурс] / Міністерство фінансів України. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99>

40. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати»: від 31.12.1999 р. №318 [Електронний ресурс] / Міністерство фінансів України. – Режим доступу: http://www.accounting-ukraine.kiev.ua/standarti/standart_buhgalterskogo_ucheta_16_rashodi.pdf

41. Постанова про затвердження Порядку визначення розміру збитків від розкрадання, нестачі, знищення (псування) матеріальних цінностей: від 22.11.1999 р. №116 [Електронний ресурс] / Кабінет Міністрів України. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/116-96-%D0%BF>

42. Пушкар М. С. Фінансовий облік: підручник / М.С. Пушкар – Тернопіль: Карт-бланш – 2004. – 628 с.

43. Саблук П. Т. Формування продуктивності аграрного сектору в умовах ринку / П. Т. Саблук // Продуктивність АПК. – 2006. – №4. – С. 26-31.

44. Садовська І. Б. Бухгалтерський облік: навч. посіб. / І.Б. Садовська, Т.В. Божидарнік, К.Є. Нагірська. – К.: «Центр учбової літератури», 2014. – 688 с.

45. Сахарцева І. І. Основи складання бухгалтерської звітності за вимогами національних стандартів України: навч. посіб. / І.І. Сахарцева. – К. : Кондор, 2003. – 614 с.

46. Сиротенко Н. А. Запаси – об'єкт обліку та контролю: сучасний стан та напрями вдосконалення / Н. А. Сиротенко // Вісник соціально-економічних досліджень : зб. наук. пр. / голов. ред. М. І. Зверяков; Одеський держ. екон. ун-т. – Одеса, 2009. – Вип. 36. – С. 160-165.

47. Скоромна О. Ю. Формування фінансових результатів підприємства на основі аналізу витрат і собівартості продукції / О. Ю. Скоромна // Вісник Одеського національного університету (Серія «Економіка»). – 2015. – №2(2). – С. 73-76.

48. Слободяник Ю. Б. Фінансовий механізм функціонування підприємств пасажирського автотранспорту в сучасних умовах: монографія / Ю.Б. Слободяник. – Суми: УАБС НБУ, 2007. – 162 с.

49. Слободяник Ю. Б. Методичні вказівки до індивідуальної та самостійної роботи з дисципліни «Внутрішній контроль» для студ. III к. ден. форм. навч. спец. 6.030509 «Облік і аудит» і 071 «Облік і оподаткування» Ю.Б.Слободяник. – Одеса: ОНЕУ, ротاپронт, 2016 р. – 57 с.

50. Снісар О. О. Придбання ПММ за талонами: оподаткування та болікове відображення / О.О. Снісар // Вісник ЖДТУ (Серія «Економічні науки»). – 2012. – №4 (62). – С. 54-57.

51. Сопко В. В. Бухгалтерський облік: навч. посіб. для студ. спец. «Облік і аудит» вищих навчальних закладів / В. В. Сопко та ін. – Тернопіль: Астон. – 2013. – 496 с.

52. Сопко В. В. Організація бухгалтерського обліку, контролю і аналізу: підручник / В.В. Сопко, В.П. Завгородній – К.: КНЕУ, 2004. – 412 с.

53. Хлевицька Т. Б. Операційні витрати як об'єкт логістичного управління грошовими потоками / Т. Б. Хлевицька // Вісник Нац. ун-ту «Львів. Політехніка». – 2015. – №526. – С. 181-185.

54. Чейз Р. Б., Эквилайн Н. Дж., Якобс Р. Ф. Производственный и операционный менеджмент: 8-е изд. / Пер. с англ. – М. : Издательский дом «Вильямс», 2001. – 704 с.

55. Швец И. Б., Бондарева И. А. Управление производственными запасами на предприятии: Монография / НАН Украины. Ин-т экономики пром-ти. – Донецк, 2003. – 182 с.

56. Шендригоренко М. Т. Облік виробничих запасів: актуальні питання та напрямки їх вирішення / М.Т. Шендригоренко // Вісник Криворізького економічного інституту КНУ. – 2013. – №2. – С. 102-106.

57. Шомштейн А. А. Нормирование материальных ресурсов, производственных запасов и характеристика применяемых материалов (метод. материалы). – М.: ЦБТИМС, 1968. – 309 с.

58. Юрочко О. С. Нормативно-правове забезпечення обліку виробничих запасів на поліграфічних підприємствах в умовах розвитку ринкових відносин [Електронний ресурс] / О.С. Юрочко // Науковий вісник НЛТУ України. – 2013. – №23.1. – Режим доступу: http://nltu.edu.ua/nv/Archive/2013/23_18/179Dol.pdf

59. Ярецько А. М. Сутність та класифікація виробничих запасів на підприємстві / А. М. Ярецько // Вісник Чернігівського державного технологічного університету. – 2015. – №4 (76). – С. 273-281.